

Економіка

Кучугура Максим Олександрович

магістр кафедри банківського бізнесу та фінансових технологій

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

ННІ «Каразінський банківський інститут»

Кучугура Максим Александрович

магистр кафедры банковского бизнеса и финансовых технологий

Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина

УНИ «Каразинский банковский институт»

Kuchuhura Maksym

Master of the Department of Banking and Financial Technologies

Karazin Kharkiv National University

Educational and Scientific Institute "Karazin Banking Institute"

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВОЇ

КОМПАНІЇ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО

ФІНАНСОВОГО СТАНУ

АНАЛИЗ ОСНОВНЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

СТРАХОВОЙ КОМПАНИИ КАК ФАКТОР ОБЕСПЕЧЕНИЯ

УСТОЙЧИВОГО ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ

ANALYSIS OF THE MAIN INDICATORS OF THE INSURANCE

COMPANY AS A FACTOR IN ENSURING A STABLE FINANCIAL

POSITION

***Анотація.** В статті розглянуто аналіз основних показників діяльності страхової компанії на прикладі ПАТ «Страхова Група «ТАС» як чинник забезпечення стійкого фінансового стану. Внаслідок чого визначено складові*

елементи політики ведення економічної діяльності та їх вплив на фінансовий стан компанії.

Дістало подальшого розвитку поняття «техніко-економічна характеристика» як аналіз основних показників діяльності, сукупність засобів (інструментів), методів (технік) для аналізу фінансового стану підприємства, управління та реалізації захищеності діяльності підприємства від негативних впливів зовнішнього та внутрішнього середовищ та спроможності швидкого усунення загроз, що позначаються чи можуть негативно позначитися на його діяльності.

Ключові слова: *страхова компанія, активи, капітал, прибуток.*

Аннотація. *В статье рассмотрен анализ основных показателей деятельности страховой компании на примере ЧАО «Страховая Группа «ТАС» как фактор обеспечения устойчивого финансового состояния. В результате определены составляющие элементы политики ведения экономической деятельности и их влияние на финансовое состояние компании.*

Получило дальнейшего развития понятия «технико-экономическая характеристика» как анализ основных показателей деятельности, совокупность средств (инструментов), методов (техник) для анализа финансового состояния предприятия, управления и реализации защищенности деятельности предприятия от негативных воздействий внешней и внутренней среды и способности быстрого устранения угроз, обозначаемые могут негативно сказаться на его деятельности.

Ключевые слова: *страховая компания, активы, капитал, прибыль.*

Summary. *The article considers the analysis of the main indicators of PJSC "Insurance Group" TAS "as a factor in ensuring a stable financial position. As a*

result, the components of the policy of economic activity and their impact on the financial condition of the company are identified.

The concept of "technical and economic characteristics" was further developed as an analysis of key performance indicators, a set of tools, methods (techniques) for analyzing the financial condition of the enterprise, management and implementation of protection of the enterprise from negative external and internal environments and the ability to quickly eliminate threats that affect or may adversely affect its activities.

Key words: *insurance company, assets, capital, profit.*

Постановка проблеми. В даний час багато компаній в Україні знаходяться в зоні ризику. Для вироблення шляхів вдосконалення їх діяльності необхідно розглянути техніко-економічні характеристики кожної страхової компанії, щоб обрати подальшу стратегію діяльності (зростання, стабілізація, виживання). Створюючи стратегії та довгострокові бізнес-плани, власники та менеджери страхових компаній повинні мати повне та чітке уявлення про свої майбутні перспективи економічного розвитку. Це можна отримати з урахуванням техніко-економічних характеристик підприємства. Як результат, стає можливим визначити пріоритетні напрями їх розвитку та створити умови для зростання фінансово-економічних результатів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемам аналізу фінансових результатів присвячені праці багатьох науковців, а саме: Н.М. Внукова [1, с. 54], Т.А. Говорушко [2, с.22], П.Д. Біленчук [3, с.42], Л.І. Рейтман [4, с. 15-23], Т.А. Ротова [5] та ін. Ці вчені виявили важливі закономірності формування економічних можливостей підприємств, запропонували ряд показників та методів оцінки їх економічного потенціалу, встановили шляхи розвитку тощо. Водночас питання техніко-економічної

характеристики в даний час потребують подальших досліджень. Це, зокрема, пов'язано з необхідністю подальшого розвитку теоретичної основи такої оцінки та вироблення послідовності дій.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є розгляд та оцінка техніко-економічної становища страхової компанії задля створення умов зростання фінансово-економічних результатів страхової компанії.

Виклад основного матеріалу. Задля успішного управління фінансовим станом компанії, який свідчить про його можливість належним чином управляти фінансовими операціями (своєчасно здійснювати грошові розрахунки) та своєчасно і в повному обсязі виконувати свої зобов'язання, необхідно проаналізувати основні показники її діяльності, тобто зробити техніко-економічна характеристику.

Розглянемо техніко-економічна характеристику компанії на прикладі ПАТ «Страхова Група «ТАС».

Приватне акціонерне товариство «Страхова група «ТАС» (СГ «ТАС») діє на страховому ринку України з жовтня 1998 року і виступає частиною потужної Інвестиційно-фінансової групи, до якої також належить низка фінансових, торгових та промислових структур.

Станом на перше півріччя 2019 року, за даними рейтингу Insurance TOP, Страхова група «ТАС» стала беззаперечним лідером страхового ринку у 10 областях України із 24. На сьогоднішній період часу, «Страхова група «ТАС» надає такі види страхування (табл.1.).

Таблиця 1

Види страхування, які пропонуються СГ «ТАС»

Вид	Різновид
Автострахування	– ОСАГО; – КАСКО; – ЄВРОКАСКО; – Зелена картка;

	– Повний авто захист.
Захист майна	– Повний житло захист; – Страхування майна; – Страхування відповідальності.
Захист здоров'я	– Повний медзахист; – ТАС – територія здоров'я; – Страхування здоров'я на випадок хвороби; – ТАС-DOCTOR; – Страхування від нещасного випадку; – Страхування від нещасного випадку на транспорті.
Туристичне страхування	– ТАС трепел – подорож за кордон; – ТАС мандри – подорож по Україні.
Захист співробітників	– Добровільне медичне страхування; – Страхування співробітників від нещасного випадку; – Страхування на випадок захворювання; – Страхування від нещасного випадку на транспорті.
Захист майна	– Повний бізнес-захист – Страхування обладнання; – Страхування майна юридичних осіб; – Страхування будівельно-монтажних робіт; – Страхування вантажів.

Джерело: складено автором за [6]

Розглянемо та проаналізуємо основні показники діяльності «Страхова група «ТАС» в період з 2015 по 2019 роки (рис. 1).

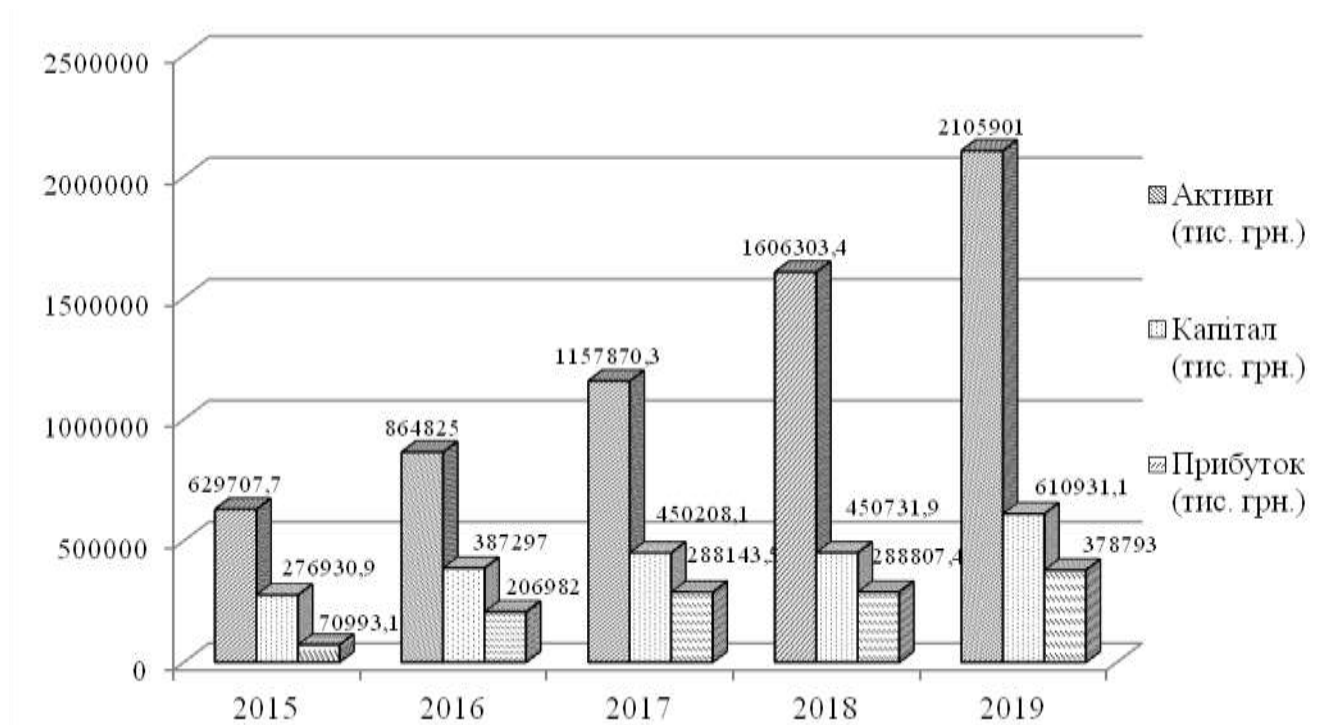

Рис. 1. Динаміка основних показників діяльності СГ «ТАС» протягом 2015-2019 рр.
(в тис. грн.)

Джерело: складено автором за [7; 8; 9; 10]

Варто зазначити, що з даних, які наведені вище та певним чином характеризують діяльність страхової компанії, протягом 2015-2019 років, видно, що протягом всього періоду збільшувався як обсяг активів, так і обсяг капіталу та прибутку. Зростання обсягу активів (станом на 2015 рік – 629707,7 тис. грн., в порівнянні з 2105901,0 тис. грн. станом на 2019 рік) зумовлено розширенням операційної діяльності, внаслідок чого відбувалося зростання фінансування створення матеріально-технічної бази та придбання поточних фінансових інвестицій. Також зростання в основній масі величини активів свідчить про формування стабільної конкурентної позиції страхової компанії.

Щодо власного капіталу, то він становить фінансову основу створення і розвитку підприємства будь-якої форми власності та організаційно-правової

форми, величина якого впливає на імідж та конкурентоспроможність страхової компанії. Динаміка показника власного капіталу СГ «ТАС», яка постійно протягом всього аналізованого періоду зростала, свідчить про достатньо високу якість фінансового менеджменту і певним чином про її нормальний фінансовий стан – її стійкість та стабільність.

Конкурентна позиція пов'язана з показником конкурентоспроможності страхової компанії, який ґрунтується на параметрах чистого фінансового прибутку. Прибуток як комплексний, інтегрований показник усебічно характеризує ефективність певного виду бізнесу, а тому його привабливість для інвесторів [11, с.20].

Стимулюючи або стримуючи ділову та інвестиційну активність у різних галузях та сферах економічної діяльності, прибуток сприяє цілеспрямованому міжгалузевому та міжрегіональному перерозподілу капіталів.

Відповідно до облікової політики прибуток страховика формується за рахунок прибутку від операційної, іншої звичайної (фінансової, інвестиційної) та надзвичайної діяльності. З урахуванням цих складових формується чистий прибуток страховика. Він характеризує фінансовий результат діяльності страхової компанії за вирахуванням податків та обов'язкових платежів у державний бюджет [12, с.32].

Величина прибутку страхової компанії СГ «ТАС» протягом 2015-2019 рр. постійно збільшувалася, що підтверджує її конкурентні позиції на ринку страхових послуг.

За результатами діяльності СГ «ТАС» у 2019 році обсяг її страхових премій досяг 1815100,21 тис. грн. (займає 3 позицію в ТОП-10 найбільших ризикових страховиків по валовим преміям після АРХ та УНІКА), що на 30,8% перевищує суму платежів компанії зібраних протягом 2018 року [13].

Третина премій за минулий рік припали на обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів (ОСЦПВ), за полісами ОСЦПВ було зібрано 604503,54 тис. грн. платежів, що на 25,6% більше відповідного показника за 2018 рік. За полісами «Зелена картка» в 2019 році було залучено 367406,86 тис. грн. премій, що становить 20,24% від загального обсягу надходжень та на 34,6% перевищує аналогічний показник за 2018 рік.

Частка страхування наземного транспорту (крім залізничного) – КАСКО в портфелі страховика за результатами 2019 року склала 19,52%, за договорами страхування наземного транспорту було зібрано 354352,25 тис. грн. премій, що на 38,9% більше, ніж у 2018 році.

За договорами добровільного медичного страхування (ДМС) було залучено 127647,74 тис. грн. платежів, що становить 7,03% від загального обсягу надходжень страховика, що на 49,6% перевищує аналогічний показник за 2018 рік. За договорами страхування медичних витрат надійшло 90500,38 тис. грн. страхових премій, що на 14,6% більше, ніж за 2018 рік, і становить 4,99% в портфелі продажів. За договором страхування майна у 2018 році СГ «ТАС» залучила 75519,61 тис. грн. платежів, за іншими договорами страхування – 195169,83 тис. грн. Більш наглядно про обсяги надходжень та прирости в портфелі продажів СГ «ТАС» наведено нижче (табл. 2).

Таблиця 2

Результати діяльності СГ «ТАС» станом на 2019 рік

Вид страхування	2018 рік	2019 рік	Приріст, тис. грн.	Приріст, %
ОСЦПВ	481152,13	604503,54	123351,40	25,6%
Зелена картка	273007,07	367406,86	94399,79	34,6%
КАСКО	255030,10	354352,25	99322,14	38,9%
ДМС	85348,26	127647,74	42299,48	49,6%

ВЗР та ін. мед. витрати	78952,76	90500,38	11547,63	14,6%
Майно	69618,02	75519,61	5901,59	8,5%
Відповідальність ін.	33181,33	29644,23	-3537,10	-10,7%
ДСЦВ	27874,35	46489,51	18	66,8%

Джерело: складено автором за [10]

Висновки. Отже, Приватне акціонерне товариство «Страхова група «ТАС» – це страхова компанія, яка динамічно розвивається та функціонує на території України вже більш ніж, як 20 років. СГ «ТАС» стабільно входить до ТОП-10 таких рейтингів, як: рейтинг компаній по виплатах, валовим преміям, чистим преміям, резервам, капіталу та ін., що свідчить про стійкість та стабільність страхової компанії на ринку страхових послуг. Окрім того, варто зазначити, що СГ «ТАС» має підтверджений довгостроковий кредитний рейтинг на рівні uaAA, а прогноз рейтингу – стабільний.

Література

1. Внукова Н. М. Страхування : теорія та практика : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. – Х. : Бурун Книга, 2009. – 656 с.
2. Говорушко Т. А. Стецюк В. М. Страхування : навч. посіб. Львів: Магнолія 2006, 2014. – 328 с.
3. Біленчук Д. П., Залетів О. М., Клименко Н. І. Страхове право України. К.: Атіка, 1999. – 367 с.
4. Рейтман Л. И. Личное страхование при социализме. М. : Финансы и статистика, 1982. – 142 с.
5. Ротова Т. А. Страхування : навч. посіб. 2 - ге вид. переробл. та допов. - К.: Київ. нац. торг.-екон. ун - т , 2006.- 400 с.
6. Офіційний сайт «Страхова Група «ТАС». URL: <https://sgtas.com.ua/ua/company/>

7. Офіційний сайт «Страхова Група «ТАС». Звітність за 2016 рік. URL: https://sgtas.com.ua/upload/pdf/forma_1_balans_2016.pdf
8. Офіційний сайт «Страхова Група «ТАС». Звітність за 2017 рік. URL: https://sgtas.com.ua/upload/pdf/Balance_2017.pdf
9. Офіційний сайт «Страхова Група «ТАС». Звітність за 2018 рік. URL: <https://sgtas.com.ua/upload/pdf/balance.pdf>
10. Офіційний сайт «Страхова Група «ТАС». Звітність за 2019 рік. URL: <https://sgtas.com.ua/upload/pdf/1-%D0%B1%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D1%81.pdf>
11. Бондаренко В. М. Конкурентна стратегія страхових компаній на ринку фінансових послуг. Науковий вісник Полісся. – 2015. №3. – С. 19–27.
12. Залюбовська С. С. Аналіз потенціалу конкурентоспроможності компаній – учасниць страхового ринку. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. – 2015. – № 1. – С. 29–34.
13. Офіційний сайт Фориншурер. Рейтинг страхових компаній України. URL: <https://forinsurer.com/ratings/nonlife>